

Kalousek, František

Sídliště lidu s neolitickou moravskou malovanou keramikou v Nemoticích (okr. Vyškov)

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1973-1974, vol. 22-23, iss. E18-19, pp. [315]-316

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/109142>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

MISCELLANEA ARCHAEOLOGICA

Sídlště lidu s neolitickou moravskou malovanou keramikou
v Nemoticích (okr. Vyškov)

Za státním statkem v Nemoticích nalezl při orbě p. Machálek dne 5. dubna 1957 velký kamenný sekeromlat, který přinesl ještě téhož dne do místní školy. Podnícen tímto nálezem provedl učitel J. Švarc se žáky tamní školy povrchový průzkum v místech nálezu, při němž bylo nasbíráno hojně fragmentů keramiky s úlomky zvířecích kostí (obr. 1). Nalezené předměty byly i se sekeromlatem předány do okresního muzea v Bučovicích řed. L. Cetlové, která předala všechny nálezy katedře prehistorie filosofické fakulty University JEP v Brně (prof. dr. Fr. Kalouskovi) k určení.

Tento soubor nálezů obsahoval:

Velký masivní kamenný sekeromlat (obr. 2), který má zaoblené tělo i tyl, jen při ostří jsou naznačeny hrany. Boky sekeromlatu jsou vzhledem k jeho šířce poměrně úzké. Provrt je posunut směrem k tylu a zužuje se od hřbetní strany k podstavě. Sekeromlat je ze světlezeleného kamene, dobře leštěný; d — 23 cm, š — 8,1 cm, v — 6,2 cm; průměr provrtu 3,8 až 3,5 cm.

Ze střeptového keramického materiálu, převážně recentního charakteru, bylo možno vytrítit asi 40 pravěkých střeptů, povětšinou drobných, značně otlělých, které podle povrchu, zbarvení, stupně vypálení, některé i podle tvaru lze vesměs zařadit do neolitické moravské malované keramiky. Zcela bezpečně k této kultuře patří: fragment nožky z menší misky, střept s typickým pupkem a zlomek držadla z hliněné naběračky. Střepty z jiných neolitických nebo pravěkých kultur nebyly v tomto souboru zjištěny. Možno proto nemotický sekeromlat zařadit do kultury s moravskou malovanou keramikou.

Nálezy byly uloženy v okresním muzeu v Bučovicích.

Nově zjištěné sídlště v Nemoticích leží ve východním výběžku poměrně hustého kompaktního osídlení lidu s moravskou malovanou keramikou, které se táhne širokým pruhem z jihozápadní Moravy z Moravsko-budějovicka směrem na východ až k úpatí Chřibů. V této východní části jsou sídlště lidu s moravskou malovanou keramikou rozložena hlavně na sprašových svazích a návrších podél řeky Litavy (Brankovice, Letošov, Vícemilice, Marefy, Křizanovice)¹ a podél řeky Stupavy (Bohuslavice², Nemotice).

František Kalousek

Neue Siedlung mit der neolithischen mährischen bemalten Keramik in Nemotice (Bez. Vyškov, Mähren). Auf dem Felde des Staatsgutes (Abb. 1) wurde im J. 1957 ein grosses steinernes Lochbell (Abb. 2) ausgeackert. Oberflächennuntersuchung hat eine grössere Menge von Keramikscherben ausschliesslich der mährischer bemalter Kultur geboten.

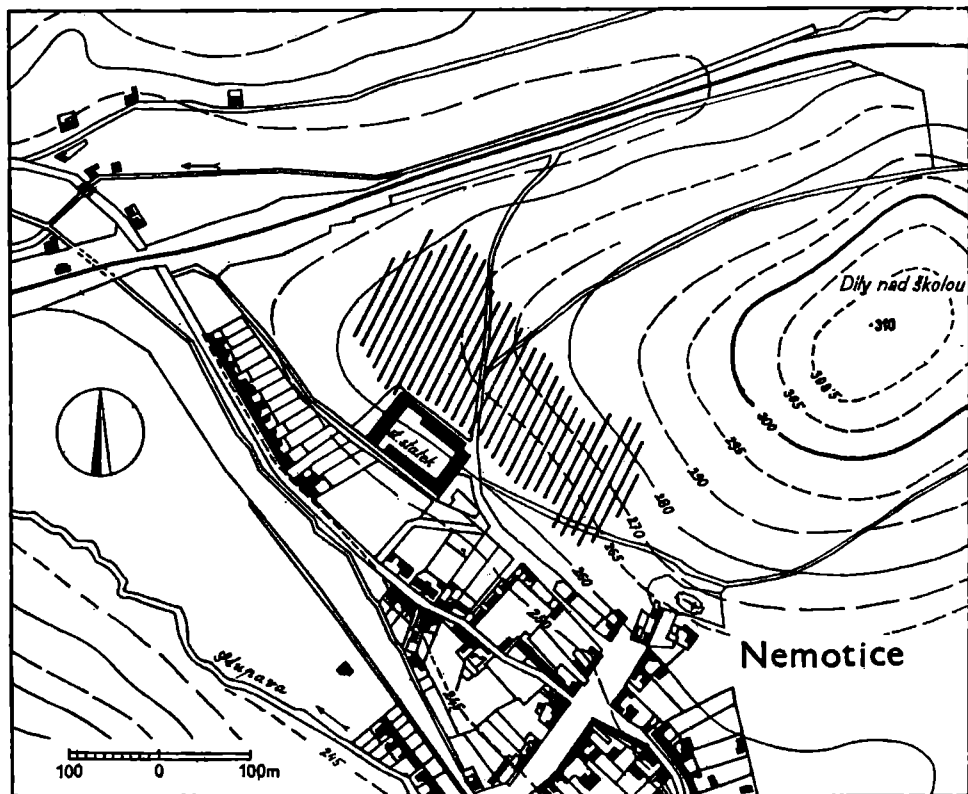
F. K.

Новое поселение с неолитической моравской расписной керамикой в Немотичах (Моравия, районный г. Вышков). На поле за государственным хозяйством (совхоз) (карт. 1) был в 1957 г. при пахоте найден большой каменный топор-молот (карт. 2). В результате исследований на поверхности полуочево относительно большое количество черепков только моравской расписной культуры.

И. Б.

¹ Sídlště podél Litavy zaregistroval J. Skutíl, Sborník přírodovědecké společnosti v Moravské Ostravě, 1930—1931, 18—19. Nálezy pocházejí z příležitostných výzkumů M. Chleboráda a Fr. Kalouska a jsou uloženy ve sbírkách pravěkého oddělení Moravského muzea v Brně. K Brankovicím viz též zprávu Fr. Kalouska v tomto ročníku Sborníku.

² Nepublikováno; nález je uložen v okresním muzeu v Kyjově.

Obr. 1. Nemotice, okr. Vyškov. Situační plán sídliště s moravskou malovanou keramikou.
(Kresba: A. Šik)

Sídliště s neolitickou moravskou malovanou keramikou v Brankovicích (okr. Vyškov)

Na svahu obráceném k severu, na levém břehu řeky Litavy, západně od nádraží za silnicí z Brankovic k nádraží, těsně pod železniční tratí, zjistil r. 1932 Fr. Kalousek rozoraný sídlištní objekt, který se v okolní hlině jevil tmavším zbarvením.

V povrchové hlině tohoto objektu byl nalezen fragment hliněného držadla z naběračky, typické pro moravskou malovanou keramikou, drobný střepek se zbytky polychromního malování a drobná obsidiánová čepelka. Tyto nálezy svědčí o tom, že objekt patří kultuře s moravskou malovanou keramikou.

V těchto místech se zřejmě nachází jedno z početných sídlišť této kultury, která jsou rozložena na svazích řeky podél Litavy.¹

Nálezy jsou uloženy v Moravském muzeu v Brně (Sbírka Fr. Kalouska, č. inv. 96, 97).

František Kalousek

¹ K tomuto srovnej v tomto čísle Sborníku článek Fr. Kalouska, Sídliště lidu s neolitickou moravskou malovanou keramikou v Nemotičích (okr. Vyškov).